

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังจะก้าวสู่การเป็นสังคมอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งเป็นสังคมที่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนมีการรับอารยธรรมต่างชาติมาทำให้วิถีชีวิตประจำวันแต่ดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดความจำเป็นทางวิชาการที่จะต้องศึกษาค้นคว้าให้ได้ความรู้ ความเข้าใจในการเลือกสรรรับอารยธรรมต่างชาติให้ประสานสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยอย่างเหมาะสม โดยสามารถธำรงรักษาคุณค่าอันดีงามของความเป็นไทยไว้ และในขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นเหตุให้การศึกษาและวิจัยเรื่องไทยศึกษาขยายขอบข่ายออกไปอย่างกว้างขวางและเป็นสาขามากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยทางไทยศึกษาของสถาบันทางไทยศึกษาต่าง ๆ การจัดหลักสูตรไทยศึกษาและวัฒนธรรมศึกษาทั้งในระดับปริญญาบัณฑิต ปริญญาโทบัณฑิต หรือบรรจุไว้เป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป รวมทั้งการสะสมและการให้บริการสารนิเทศเพื่อการศึกษาและวิจัยทางไทยศึกษา

สถาบันการศึกษาหลายแห่งได้ให้การสนับสนุนทั้งในด้านการวิจัยทางไทยศึกษา และการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ให้แพร่หลายสถาบันเหล่านี้ในส่วนกลาง ได้แก่

สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งขึ้น

เมื่อ พ.ศ. 2517

สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2518

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2520 และ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2524

สำหรับหน่วยงานที่สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยโดยจำกัดเนื้อหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง ได้แก่

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2513

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ตั้งขึ้นเมื่อ
พ.ศ.2518

โครงการล้านนาคดีศึกษา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งขึ้น
เมื่อ พ.ศ.2519

สถาบันศึกษาวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านหัวเมืองฝ่ายเหนือ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2522

สถาบันทางไทยศึกษาเหล่านี้ล้วนให้การสนับสนุนแก่นักวิจัยเพื่อทำการศึกษาวิจัยทาง
ไทยศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานถึงความเป็นมา ลักษณะและ
วิวัฒนาการของสังคมและวิถีชีวิตไทย ตลอดจนทราบซึ่งถึงความหมาย คุณค่าของสมบัติทาง
วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย อันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ การทำนุบำรุงศิลป-
วัฒนธรรมไทย เพื่อสนองตอบความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน

ในด้านการศึกษานั้น ได้มีการพัฒนาหลักสูตรทั้งระดับปริญญาบัณฑิตและปริญญา
มหาบัณฑิตทางไทยศึกษาและวัฒนธรรมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนทาง
ด้านนี้ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยศิลปากร และวิทยาลัยครูต่าง ๆ นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้บรรจุวิชาไทยศึกษาเข้าไปในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปอีกด้วย

สำหรับในด้านแหล่งทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาและวิจัยทางไทยศึกษานั้น สถาบันสารสนเทศหลายแห่งได้สะสมและให้บริการสารสนเทศทางไทยศึกษา สถาบันเหล่านี้ ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์สารสนเทศ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ข้อมูลสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์ข้อมูลภูมิภาคตะวันตก มหาวิทยาลัยศิลปากร หน่วยสนเทศสุโขทัยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด และ ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง เป็นต้น

ขณะที่ในปัจจุบันสารสนเทศเพิ่มจำนวนขึ้นมากอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังมีความสำคัญและจำเป็นต่อการวินิจฉัยสั่งการ การวางแผน การศึกษา การวิจัย และการพัฒนาในระดับและทุกอาชีพ แต่ปรากฏว่า ข้อมูลสารสนเทศทางด้านไทยศึกษายังกระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบที่สามารถจะค้นคืนได้ทันท่วงที ขาดหน่วยงานกลางในการรวบรวมและชี้แนะแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งขาดศูนย์กลางในการร่วมมือประสานงานกันในรูปแบบงาน ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทางด้านไทยศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะในขั้นตอนแรกของการค้นคว้าวิจัย นักวิจัยย่อมจะสำรวจข้อมูลต่างๆ จากห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศที่มีอยู่ในรูปวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ วัสดุทัศนวัสดุ และวัสดุในรูปแบบที่เข้ากับคอมพิวเตอร์ ดังนั้นห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศจึงต้องจัดหาสิ่งพิมพ์และวัสดุบันทึกความรู้ต่าง ๆ ไว้ให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักวิจัย การศึกษาถึงปัญหา ตลอดจนการวิจัยและความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยหรือผู้ใช้กลุ่มอื่น ๆ เพื่อที่จะได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุดจึงเป็นสิ่งจำเป็น วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้จึงมี

จุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการไร้ และความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยสาขาไทยศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงปัญหาในการไร้และข้อเสนอแนะของนักวิจัยที่มีต่อ ห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศ ซึ่งจะ เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดหรือ ศูนย์สารสนเทศ ในการปรับปรุงทรัพยากรห้องสมุด และบริการต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและ สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. การไร้สารสนเทศของนักวิจัยสาขาไทยศึกษาในด้านเนื้อหา รูปแบบ ภาษา อายุ และแหล่งสารสนเทศ
2. ความต้องการสารสนเทศของนักวิจัยสาขาไทยศึกษาในด้านเนื้อหา รูปแบบ ภาษา อายุ และแหล่งสารสนเทศ
3. ปัญหาในการไร้สารสนเทศของนักวิจัยสาขาไทยศึกษาในกรุงเทพมหานคร

แนวเหตุผล

นักวิจัยสาขาไทยศึกษาประสบปัญหาในการไร้สารสนเทศที่ต้องการจากห้องสมุดและ ศูนย์สารสนเทศทางไทยศึกษา รวมทั้งต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่มีอยู่

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันที่ มีนโยบายเน้นการวิจัยในด้านไทยศึกษา โดยกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน หรือ

มีสถาบันไทยศึกษารับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรงในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ อาจารย์ และนักวิจัยจาก 5 สถาบัน รวมจำนวนทั้งหมด 402 คน ดังนี้

1. สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 47 คน
(พ.ศ.2520*-2534) มีผลงานวิจัยทางด้านไทยศึกษา 52 เรื่อง
2. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 84 คน
(พ.ศ.2516*-2534) มีผลงานวิจัยทางด้านไทยศึกษา 143 เรื่อง
3. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 52 คน (พ.ศ.2517*-2534) มีผลงานวิจัยทางด้านไทยศึกษา 114 เรื่อง
4. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 70 คน
(พ.ศ.2520*-2534) มีผลงานวิจัยทางด้านไทยศึกษา 127 เรื่อง
5. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จำนวน 149 คน
(พ.ศ.2524*-2534) มีผลงานวิจัยทางด้านไทยศึกษา 150 เรื่อง

*ปีที่เริ่มมาให้การสนับสนุนการทำวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ที่จะศึกษาการรับรู้และความต้องการ
สารสนเทศของนักวิจัยสาขาไทยศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาจะเป็นแนวทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศตลอดจนการจัดบริการของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศทางไทยศึกษาให้สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ไทยศึกษา หมายถึง การศึกษาถึงเรื่องเกี่ยวกับไทยในทุก ๆ ด้าน มีลักษณะการศึกษาแบบสหวิทยาการครอบคลุมทั้งทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเรื่องในประวัติศาสตร์ หรือร่วมสมัยก็ตาม ไทยศึกษาประกอบด้วยเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ภูมิปัญญา ศาสนาและความเชื่อทางศาสนา สังคมไทย ปัญหาสังคม การทำมาหากิน/อาชีพ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ กฎหมาย การศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาไทย/ภาษาศาสตร์ การแพทย์และสมุนไพรไทย-โบราณ เทคโนโลยีพื้นบ้าน/เครื่องมือเครื่องใช้ อาหารและโภชนาการ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม หัตถกรรม เพลงและการละเล่นพื้นบ้าน ดนตรีไทย การละคร/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ วรรณกรรม/วรรณคดี ภูมิศาสตร์ ชนชาติไท ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ชีวประวัติบุคคลสำคัญ ฯลฯ

ภูมิปัญญา หมายถึง วิธีการหรือความสามารถที่กลุ่มชนหนึ่ง ๆ ใช้ในการจัดการกับสภาพแวดล้อมเพื่อการดำรงชีพ โดยอาศัยประสบการณ์สืบทอดตกทอดมา สิ่งที่เป็นรูปธรรมที่พบเห็นและรู้จักกันอยู่ก็คือ ผลผลิตของวิถีคิดหรือวัฒนธรรมของกลุ่มชนหนึ่ง ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง

ก็คือ วัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งที่แสดงถึงภูมิปัญญาของกลุ่มชนหนึ่ง ๆ (สุวิไล
เปรมศรีรัตน์, 2534)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานวิจัยใน
ประเทศและในต่างประเทศ ปรากฏว่า ไม่พบงานวิจัยที่เป็นเรื่องการใช้และความต้องการ
สารสนเทศในด้านไทยศึกษาโดยตรง แต่มีงานวิจัยในเรื่องที่คล้ายคลึงกันและมีความเกี่ยวข้อง
กันในบางส่วน ได้แก่

งานวิจัยในต่างประเทศ

Chen (1977) ได้ศึกษาถึงการใช้อินเทอร์เน็ตทางด้านอเมริกันศึกษานิวเดลี
(สาธารณรัฐจีน) โดยศึกษาห้องสมุดระดับอุดมศึกษา 4 แห่ง และห้องสมุดทางด้านอเมริกัน-
ศึกษาอีก 11 แห่ง โดยศึกษาถึงทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ หนังสือและวารสารในห้องสมุด
เหล่านี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1969-1975 รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์และนักวิจัยสาขา
อเมริกันศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศทางด้านอเมริกันศึกษาที่มีในห้องสมุด วัตถุประสงค์
ของการวิจัยคือ ต้องการทราบว่าห้องสมุดสามารถที่จะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศสาขาอเมริกัน-
ศึกษาได้เพียงพอแก่ความต้องการ และการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนสาขาอเมริกัน-
ศึกษาหรือไม่ ผลการวิจัยสรุปว่าการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศสาขาอเมริกันศึกษายังล่าช้า
ไม่ทันต่อความก้าวหน้าในด้านการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นไป อีกทั้งยังไม่เพียงพอ
สำหรับการศึกษา ดังนั้นเพื่อท้าววิจัย ห้องสมุดทางด้านอเมริกันศึกษาควรได้รับการสนับสนุนใน
ด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างเร่งด่วน และควรที่จะสร้างศูนย์กลางของ
ห้องสมุดในสาขานี้ โดยมีการร่วมมือประสานงานกันเพื่อที่จะบริการผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สูงสุด

Dickerson (1988) ได้ศึกษาถึงประวัติและพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์ทางด้าน
 อัฟริกัน-อเมริกันศึกษา โดยวิจัยกลุ่มทางด้านห้องสมุดเพื่อการวิจัย หอจดหมายเหตุ สมาคม
 ทางประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ของชาวอัฟริกัน-อเมริกัน ซึ่งเป็นแหล่งที่มีวัตถุประสงค์
 ร่วมกันที่จะเก็บรวบรวมและอนุรักษ์เอกสารและวัสดุต่าง ๆ เกี่ยวกับมรดกทางประวัติศาสตร์
 และวัฒนธรรมของชาวอัฟริกัน-อเมริกัน ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางด้านองค์กรของ
 แหล่งสารนิเทศเหล่านี้ยังล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ โดยสาเหตุจากการขาดเงินสนับสนุน
 และขาดทรัพยากรสารนิเทศที่เพียงพอ

จากงานวิจัยในต่างประเทศดังกล่าว พบว่าผู้ใช้สารนิเทศทางด้านอเมริกันศึกษา
 ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ รวมทั้งต้องการให้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบสารนิเทศ
 ทางด้านอเมริกันศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

มีการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของทรัพยากรสารนิเทศทางไทยศึกษาที่มีอยู่ในแหล่ง
 สารนิเทศที่สำคัญ และการพัฒนาระบบสารนิเทศดังต่อไปนี้

ทรัพยากรสารนิเทศ

พรทิพย์ ไร้วีระ (2527) ได้ศึกษาประเภทและลักษณะของหนังสือหายากภาษา
 ไทยส่วนพระองค์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราชพงศประพันธ์ ที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม
 ตั้งแต่ พ.ศ. 2397 ถึง พ.ศ. 2487 ซึ่งมีอยู่ในศูนย์ราชบัณฑิตยสถานเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์
 ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือหายากภาษาไทยส่วนพระองค์ฯ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือหายาก
 ประเภทที่มีความสำคัญทางด้านประวัติการพิมพ์ของประเทศไทย และมีเนื้อหาเน้นหนักใน
 สาขามนุษยศาสตร์

ปรากฏพิทย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2529) ได้ประเมินค่าหนังสือหายากภาษาไทยของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ ในห้องสมุดอนุสรณ์ที่หอสมุดกลางสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า หนังสือหายากภาษาไทยส่วนพระองค์มีเนื้อหาหนักไปทางด้านมนุษยศาสตร์มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หมวดศาสนา วรรณคดี ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ รองลงมาเป็นเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์ ส่วนวิทยาศาสตร์และเบ็ดเตล็ดมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ฐิตยารัตน์ อินทวงศ์ (2529) ได้ศึกษาเนื้อหา ประเภท ลักษณะ ช่วงระยะเวลา และแหล่งผลิตหนังสือหายากของห้องสมุดสยามสมาคมพบว่า หนังสือหายากภาษาไทยในห้องสมุดสยามสมาคม มีเนื้อหาด้านวรรณคดี ได้แก่ วรรณคดีไทย มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดสังคมศาสตร์ ได้แก่ วัฒนธรรมไทย ลัทธิประเพณีไทย การละเล่นพื้นเมือง หมวดประวัติศาสตร์ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย หมวดศาสนา ได้แก่ วัฒนธรรมไทย ลัทธิประเพณีไทยที่เกี่ยวกับศาสนา หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และหมวดวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวเหตุผลที่ว่า หนังสือหายากภาษาไทยของห้องสมุดสยามสมาคมส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของสมาคม อันได้แก่ "การรวบรวมข้อเท็จจริง และการส่งเสริมศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย วรรณคดีไทย ลัทธิประเพณีไทย การละเล่นพื้นเมือง และเรื่องราวที่เกี่ยวกับประเทศไทย" นอกจากนี้ยังพบข้อมูลด้านประวัติการพิมพ์ว่า หนังสือหายากประเภทที่มีสภาพสมบูรณ์ หรือมีสภาพรูปเล่มสวยงามมีจำนวนมากที่สุด และเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2454-2468 มากที่สุด

กันยา อ้อประเสริฐ (2530) ได้ศึกษาปริมาณ ประเภท และเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาท้องถิ่นจากแหล่งสารนิเทศประเภทต่าง ๆ จำนวน 16 แห่ง ในภาคตะวันตกของประเทศไทย รวมทั้งศึกษาการบริหารงาน การดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งที่มีศักยภาพสูงที่สุดใน

การสะสมทรัพยากรสารสนเทศทางด้านนี้ สิ่งพิมพ์ประเภทที่มีมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดเพชรบุรีมากกว่าจังหวัดอื่น และมีอยู่ในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด การดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรทางด้านนี้ ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น และไม่แพร่หลายมากนัก แหล่งสารสนเทศท้องถิ่นทุกแห่งมีปัญหาเรื่องการขาดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง และขาดงบประมาณสนับสนุน

การพัฒนาระบบสารสนเทศ

สุวคนธ์ ศิริวงศ์วัฒน์ และคณะ กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาถึงการพัฒนา ระบบสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของ แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์ ประเมินทรัพยากรสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์ รวมทั้ง วิเคราะห์ถึงระบบข่ายงานเพื่อความร่วมมือกันและมีหอสมุดแห่งชาติเป็นศูนย์ประสานงาน (นฤมล ปราชญ์ภิชิน, 2535) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดระบบสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์ในประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยทางไทยศึกษาต่อไป

จากงานวิจัยในประเทศ จะเห็นได้ว่าเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศทาง ไทยศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นหนักในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนแหล่ง สารสนเทศทางด้านไทยศึกษา โดยทั่วไปยังมีการดำเนินงานอยู่ในระยะ เริ่มต้นและไม่ แพร่หลายมากนัก แหล่งสารสนเทศมีปัญหาในเรื่องงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรสารสนเทศ สำหรับในด้านการสร้างข่ายงานระบบสารสนเทศกำลังอยู่ในระยะดำเนินการ ซึ่งหากมีการ ร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระบบสารสนเทศทางไทยศึกษาก็ จะสามารถบริการผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น